

แบบวัดโครงการ

“การประเมินผลการปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมต่อการยอมรับและให้โอกาสผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนา”

สันศักดิ์ พรประเสริฐมานิต
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การต่อผู้เอาชนะยาเสพติดด้านการปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมต่อการยอมรับและให้โอกาสผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนา
2. เพื่อนำผลการประเมินนำเสนอต่อผู้บริหารทั้งภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุข อันนำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบาย และกำหนดแนวทางการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศ

นิยามคำสำคัญของการวิจัย

สังคม หมายถึง บุคคลที่แวดล้อมผู้ผ่านการบำบัด ที่สามารถให้การยอมรับและสนับสนุนผู้ผ่านการบำบัด ได้อย่างแท้จริง สามารถแบ่งกลุ่มสังคมออกได้เป็น 6 กลุ่มด้วยกัน คือ

- 1) ครอบครัว
- 2) ผู้บำบัด
- 3) ประชาชนในชุมชน
- 4) เจ้าหน้าที่รัฐ
- 5) สถานประกอบการ
- 6) สถานศึกษา

ผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูและพัฒนา (เรียกสั้นๆ ว่าผู้ผ่านการบำบัด) หมายถึง ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (ยาเสพติดทุกชนิด ยกเว้น สารประเภทคาเฟอีน นิโคติน และ แอลกอฮอล์) ที่ผ่านการบำบัดและฟื้นฟูจากโปรแกรมการบำบัดของกระทรวงสาธารณสุข (ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยนอก หรือผู้ที่ผ่านค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม)

เจตคติ (Attitude) หมายถึง แนวโน้มในการประเมินของบุคคล การเข้าหาหรือการหลีกเลี่ยง หรือการสนับสนุนหรือการต่อต้านที่หมายของเจตคติ ซึ่งในที่นี้คือผู้ผ่านการบำบัด (Osgood, Suci, & Tannenbaum, 1957 อ้างถึง ชีระพร อุวรรณ โณ, ๒๕๓๕)

การยอมรับทางสังคม (Social acceptance) หมายถึง การยอมรับให้อยู่ในกลุ่ม ชุมชน

การสนับสนุนทางสังคม (Social support) หมายถึง การจัดหาหรือสร้างไว้ซึ่งสิ่งจำเป็นด้านต่างๆ โดย Matud et al. (2003) ได้แบ่งด้านการสนับสนุนออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) การสนับสนุนด้านปัจจัย (Instrumental support) เป็นการสนับสนุนด้านปัจจัยต่างๆ เช่น เงิน สิ่งของ หรือเป็นการสนับสนุนในเชิงปฏิบัติ เช่น ช่วยทำงานด้านต่างๆ
- 2) การสนับสนุนด้านอารมณ์ (Emotional support) เป็นการสนับสนุนแบบแสดงความห่วงใย เข้าใจ เอาใจใส่ ให้กำลังใจ

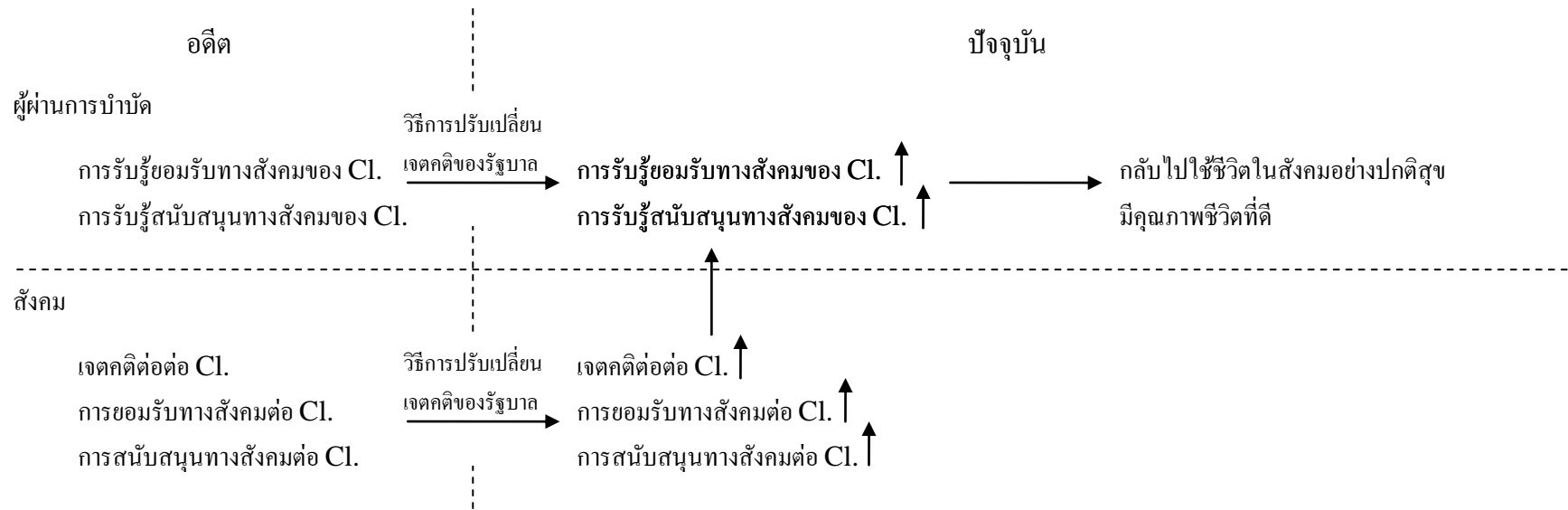
บันทึกจากผู้เขียน

รายงานฉบับนี้ถูกเขียนขึ้นเมื่อ มิถุนายน 2005 ประกอบในการฝึกงานที่สถาบันรัฐบุรุษ
ติดต่อผู้เขียน: Sunthud Pornprasertmanit, Email: psunthud@gmail.com

วิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติของรัฐบาล หมายถึง วิธีการที่รัฐบาลได้ใช้ในการปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมต่อผู้
ผ่านการบำบัดให้มีเจตคติทางบวกต่อผู้ผ่านการบำบัดมากยิ่งขึ้น โดยวิธีการปรับเปลี่ยนของ
รัฐบาลมี 4 ประเภท คือ

- 1) มติ ครม.
- 2) คู่มือ Do/Don't
- 3) การรณรงค์ประชาสัมพันธ์
- 4) การจัดหางานให้ผู้ป่วย

กรอบแนวคิดของโครงการ

เครื่องมือในโครงการ

ผู้ผ่านการบำบัด	สังคม (บุคคลแวดล้อมผู้ผ่านการบำบัด)
1. ข้อมูลพื้นฐาน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ จังหวัดที่อยู่อาศัย ประเภทของสารเสพติดที่เคยใช้ ระบบบำบัด (บังคับ/ไม่บังคับ)	1. ข้อมูลพื้นฐาน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรส รายได้ จังหวัดที่อยู่อาศัย
	2. เจตคติต่อผู้ผ่านการบำบัด
2. การรับรู้การยอมรับทางสังคมที่มีต่อตนเอง	3. การยอมรับทางสังคมต่อผู้ผ่านการบำบัด
3. การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อตนเอง	4. การสนับสนุนทางสังคมต่อผู้ผ่านการบำบัด
4. การทราบ/ไม่ทราบวิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติของรัฐบาล	5. การทราบ/ไม่ทราบวิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติของรัฐบาล
5. ความคิดเห็นต่อผลจากวิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติของรัฐบาล	6. ความคิดเห็นต่อผลจากวิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติของรัฐบาล

คำถามจากข้อมูลในเครื่องมือ

1. เจตคติของสังคมที่มีต่อผู้ผ่านการบำบัดในปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. การยอมรับของสังคมที่มีต่อผู้ผ่านการบำบัดในปัจจุบันเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับ ...
3. การสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผู้ผ่านการบำบัดในปัจจุบันเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับ ...
4. การรับรู้การยอมรับจากสังคมของผู้ผ่านการบำบัดในปัจจุบันเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับ ...
5. การรับรู้การสนับสนุนจากสังคมของผู้ผ่านการบำบัดในปัจจุบันเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับ ...
6. ร้อยละของสังคมที่ทราบวิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติของรัฐบาลเป็นเท่าใด
7. ร้อยละของผู้ผ่านการบำบัดที่ทราบวิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติของรัฐบาลเป็นเท่าใด
8. ความคิดเห็นของสังคมต่อประสิทธิภาพจากวิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติของรัฐบาลเป็นอย่างไร
9. ความคิดเห็นของผู้ผ่านการบำบัดต่อประสิทธิภาพจากวิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติของรัฐบาลเป็นอย่างไร

วิธีในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือวัดเจตคติต่อผู้ผ่านการบำบัด

เครื่องมือวัดการยอมรับของสังคมที่มีต่อผู้ผ่านการบำบัด

เครื่องมือวัดการรับรู้การยอมรับจากสังคมของผู้ผ่านการบำบัด

เครื่องมือวัดการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผู้ผ่านการบำบัด

เครื่องมือวัดการรับรู้การสนับสนุนจากสังคมของผู้ผ่านการบำบัด